

KIILI KUNSTIDE KOOLI RÜTMIMUUSIKA LAULMISE HUVIALA HUVIÕPPE ÕPPEKAVA

ÜLDSÄTTED

- Kiili Kunstide Kooli õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö antud koolis.
- Õppekava koostamisel on lähtutud huvikooli seadusest, huviharidusstandardist, kooli põhimäärusest, paikkonna vajadustest, õpilaste soovidest ja kooli traditsioonidest ning võimalustest.
- Kiili Kunstide Kooli õppekava määrab kindlaks õppe-eesmärgid, õppeaja, õppeainete loendi koos ainekavadega, õppeainete valiku võimalused ja tingimused ning nõuded õppeetappide ja kooli lõpetamise kohta.
- Huviõpe on ette nähtud õpilastele, kes soovivad ja suudavad instrumenti õppida mahukama, enam harjutamist nõudva õppekava järgi, ent kellel pole võimalik muusikaliste üldainete tundides mõjuval põhjusel osaleda. Õpilasele võimaldatakse soovi korral ja vastava taseme olemasolul õppeaja vältel üle minna huviõppekavalt põhiõppe õppekavale või vabaõppe õppekavale ja vastupidi. Sooviavalduse kinnitab või lükkab tagasi õppenõukogu.

I ÜLDOSA

1. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID

- 1.1. Kõrge kvaliteediga muusikaalase põhihariduse andmine.
- 1.2. Aidata õpilastel kasvada muusikat ja kunsti mõistvateks ning hindavateks, terve ellusuhtumisega ennast ja teisi väärtustavateks inimesteks.
- 1.3. Kujundada õpilasi isiksusteks, kes oskavad ennast väljendada ja julgevad esineda.
- 1.4. Kasvatada õpilases oskust oma tegevust eesmärgistada, kavandada ning hinnata.
- 1.5. Õpilase kriitilise ja analüütilise mõtlemisoscuse arendamine.
- 1.6. Õpilase otsustusvõime ja vastutusvõime arendamine.
- 1.7. Õpilase töövõime, koostööoskuste ning sotsiaalsete oskuse arendamine.
- 1.8. Õpilase kunstitaju, loovuse ja fantaasia arendamine.
- 1.9. Kohaliku kultuurielu edendamine eesti kultuuritraditsioonidele toetudes.

2. ÕPPEKAVA PÕHIMÕTTED

- 2.1. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.
- 2.2. Üldosa kirjeldab õppekava eesmärgid ja õppeprotsessi käigu ning toob välja vastavasse õppekavasse kuuluva aineloomi.
- 2.3. Ainekavad annavad vastava aine jaoks suunad ja tasemenõuded.
- 2.4. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse vanuselisi ja individuaalseid iseärasusi ja kooli materiaalseid võimalusi.
- 2.5. Õppetöö kavandamisel peetakse silmas iga õpilase võimekust ja vastavust klassi tasemele.
- 2.6. Tasemele mittevastavate õpilaste õpingute jätkamise võimaluste üle otsustab õppenõukogu.
- 2.7. Õppekava suurem eesmärk on kujundada õpilase isikupära ja suunata õpilast oma tegevust jälgima ning õppimist kavandama ja analüüsima vastavast erialast lähtudes.

3. ÕPPEPROTSESS

- 3.1. Õppimise käigus saab õpilane oskuse õpitavat analüüsida ja hinnata ning õpilase õppeedukus sõltub tema pühendumusest õppetöösse. Õpetaja on õpitegevuste kavandaja, looja ning õpilase juhendaja ning innustaja.
- 3.2. Õppeprotsess pakub oma struktuuriga esinemiste, arvestuste ja eksamitega õpilasele eduelamuse ning ka oma vigadest õppimise võimalusi.
- 3.3. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilasele tuleb selgitada, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.
- 3.4. Hindamise põhieesmärgid on:
 - 3.4.1. motiveerida õpilast sihikindlamalt õppima;
 - 3.4.2. anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
 - 3.4.3. näidata õpilaste individuaalsete õpitulemuste vastavust õppekavas määratud tasemele.
- 3.5. Hindamine on reglementeeritud dokumendiga "Kiili Kunstide Kooli õpilaste hindamise kord".

4. KOOLIASTMETE ÕPPEKORRALDUS

- 4.1. Kiili Kunstide Kooli muusikaosakonna huviõppe õppekava on alternatiiviks põhiõppe õppekava vanemale astmele. Õppekavale asumise eelduseks on eelnevalt põhiõppe noorema astme eriala üleminekueksami edukas sooritamine.
- 4.2. Õppetöö Kiili Kunstide Kooli muusikaosakonna huviõppes on jagatud järgmistesse arenguastmetesse:
 - 4.2.1. vanem aste – 5.-7. õppeaasta (õpilastele, kes on huviala noorema astme lõpetanud ja saanud õppenõukogu suunamise vanemasse astmesse);
 - 4.2.2. lisa-aasta(d) – ainult õppenõukogu otsusel ja kooli võimalusel õpilastele, kes on lõpetanud vanema astme heade tulemustega.
- 4.3. Õppetunni kestus on 45 minutit.
- 4.4. Õppeaasta algab 1. septembril ja lõpeb 31. augustil.
- 4.5. Koolivaheajad on ühitatud Kiili Gümnaasiumi koolivaheaegadega.
- 4.6. Õppetöö jaguneb poolaastateks.
- 4.7. Õpilane on seotud õppetööga vastavalt õppeaasta pikkusele.
- 4.8. Õpilaste üleminek ühest klassist teise toimub õppetulemuste, hindeliste esinemiste ja arvestuste alusel õppenõukogu otsusega.
- 4.9. Vanema astme lõpetamisel toimub erialas lõpueksam.
- 4.10. Vanema astme lõpetamisel saab õpilane huviõppe lõputunnistuse. Lõputunnistuse saab ainult lõpueksami positiivse tulemusega sooritanud õpilane.

5. ÕPPEAINETE LOETELU

5.1. Ained ja nädalatundide arv:

	huviõpe			lisa-aastad	
	vanem aste				
	V klass	VI klass	VII klass	VIII klass	IX klass
Eriala	2	2	2	2	2
Ansambel	1*	1*	1*	1*	1*
Üldklaver	0,5	0,5	0,5	0,5*	0,5*
Lisaeriala	1*	1*	1*		

Selgitus:

- Tärniga märgitud osa ainete loetelust antakse õpilase soovi ja kooli võimaluste korral.
- Lisaeriala valimine eeldab õppetööga väga hästi toimetulekut.

II AINEKAVAD

1. LAULMISE AINEKAVA

Õpetuse eesmärgiks on arendada õpilastes lauluoskust, intonatsiooni täpsust, sisemist kuulmist, harmoonilist kuulmist, analüüsivõimet ja erinevate muusikastiilides orienteerumist. Õppeprotsess jaguneb nädalas kahe tunni vahel – individuaaltund (eriala) ja grupitund (eriala ansambel). Mõlemad tunnid on teineteist täiendavad ning õppeprotsess ja eesmärkide seadmine/täitmine jätkub läbi mõlema tunni.

Õppeprotsess:

- vokaaltehniliste osakuste arendamine. Õige laululine hingamine, kehahoid, fraseerimine, intonatsiooni puhtus, hääleulatuse arendamine, väljendusrikkus.
- töö repertuaariga: soololaulude ettevalmistamine (repertuaari valikul lähtuda õpilase vanusest). Soovitav osaleda aastas vähemalt üks kord solistide konkursil-võistulaulmisel. Esinemised õpilaskontsertidel solistina.
- laulmisel, ka õppetunnis, kasutada mikrofoni nii tihti kui võimalik, sest see aitab õpilasel harjuda oma häälega. Tekib oskus kasutada mikrofoni hääle abivahendina, leides uusi värve ja nüansse. Samuti oskus end ansamblisse sulatada.
- paralleelselt mikrofonilauluga peab praktiseerima ka akustilist laulmist.
- töö ja tundide läbiviimiseks on vajalikud CD-mängija, võimalusel ka arvuti. Laulja saatmisel kasutada kontsertmeistrit (lisaks fonogrammidele) ning erinevaid ansamblikoosseise.
- otsida võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks (nt. iseseisvate lugude ettevalmistamine; õpilaste laulu esituste helisalvestamine või videole jäädvustamine, andmaks neile võimalust end kuulata ja analüüsida; väljaspoole kooli esinemisvõimaluste loomine - osalemine ka igasugustel konkurssidel, festivalidel ka muusikalistes laulumängudes osalemine).
- lehest lugemise oskuse arendamine, nii soolo- kui ansamblilaulus.
- kasvatada õpilases vaba ja loomingulist suhtumist muusikasse ja oma instrumenti - häälda. Lihtsamate improvisatsiooniharjutustega tuleks katsetada V-VI õppeaasta jooksul. Oluline on õpilane viia arusaamisele, et muusikat võib ise luua, mitte ainult noodist mängida.

Hindelised esinemised:

Hindelised esinemised toimuvad kord poolaastas. Sügisel võivad hindelised esinemised toimuda alates novembri keskpaigast ja kevadel alates aprilli lõpust. VII klassis on kevadise hindelise esinemise asemel eksam. VII klassis on sügisene hindeline esinemine vabatahtlik ning seal on lubatud esitada juba ka kevadise eksami kavasse kuuluvaid teoseid. Hindelise esinemise kava esitatakse peast. Hindelist esinemist hindab hindamiskomisjon vastavalt kehtivale hindamiskorrale. Hindelise esinemise kava peab vastama käesolevas õppekavas toodud nõuetele. Samal poolaastal vähemalt regionaalse ulatusega konkursil osalenud õpilane ei pea hindelisel esinemisel osalema ja tema hindeks loetakse 5 (väga hea).

Õpetajal on lubatud ametliku hindelise esinemise kõrval hinnata numbriliselt ka muid antud poolaastal tehtud etteasteid, kuid ainult tunnihindega.

Tehnilised arvestused:

V-VI klassini toimub tehniline arvestus kord poolaastas. VII klassis toimub tehniline arvestus vaid I poolaastal. Arvestust hindab hindamiskomisjon vastavalt kehtivale hindamiskorrale. Arvestusel tuleb esitada peast üks heliredel koos selle juurde kuuluvate lisadega. Heliredeli nõuded on kirjeldatud vastava klassi tehniliste nõuete juures. Lisaks heliredelile tuleb arvestusel mängida üks etüüd. Etüüd tuleb esitada peast. Etüüdi esitamine noodist on lubatud vaid siis, kui õpilane on ette valmistanud vähemalt kolm erinevat etüüdi, millest esitamisele tuleva valib välja üks arvestuse komisjoni liikmetest, kes ei ole õpilase erialaõpetaja.

Eksam:

Lõpueksam toimub vanema astme lõpus (VII õppeaasta kevadel).

Eksamil esitatakse ettenähtud kava korraga täies ulatuses ja peast (välja arvatud võimalik ansamblinumber).

Kontsertmeisteri kasutamine:

Laulu eriala õpilasele on ette nähtud võimalus mängida kokku kontsertmeistriga. Kontsertmeister külastab regulaarselt erialatunde. Ette on nähtud:

V-VI klassis – 20 minutit nädalas

VII klassis – 45 minutit nädalas

Lisa-aastatel – 20 minutit nädalas

Kodune töö:

Tunnis toimub uue materjali omandamine, uute mänguvõtete ja harjutamismetoodika õppimine. Eeldatakse, et õpetaja juhistest lähtuvalt jätkab õpilane igapäevaselt tööd ka kodus, et tunnis läbitud teemad ja probleemide lahened muutuksid omaseks. Järgmisel tunnil korraldatakse vajadusel eelmise tunni olulised teemad üle ning antakse järgmised ülesanded, mis kodus harjutamist nõuavad.

1.1. NÕUDED KLASSIDE KAUPA:

V klass

Eesmärgid:

- Jätkub alustatud töö vokaalsete võimete arendamisega ja kinnistamisega, arvestades õpilase individuaalseid võimeid. Alustatakse teadvustatud tööga vokaaltehnika arendamisel, aluseks algteadmised hääleaparaadi anatoomiast ja tööpõhimõtetest.
- Tutvutakse erinevate muusikastiilidega.
- Alustatakse improvisatsiooniliste harjutustega.
- Jätkub töö laulude lahtimõtestamise, sisu edasi andmise ja isikupärase interpreteerimisega.
- Noodistlugemisoskuse arendamine
- Ansambelis mitmehäälne laulmine.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – heliredel+kolmkõlad, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

II poolaasta – heliredel+kolmkõlad, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – kaks erineva iseloomuga laulu.

II poolaastal – kaks erineva iseloomuga laulu.

Ansambli arvestused (kui osaleb ansambelis):

I poolaastal – üks laul.

II poolaastal – üks laul.

Nõuded repertuaarile:

Repertuaar koosneb nii eesti kui ka võõrkeelsetest lauludest (lähtuda õpilase vanusest), õpilase roll ja panus lauluvalikul muutub üha olulisemaks.

Näited:

“Puuahaldja hällilaul” (Priit Pajusaar)

“Kauges külas” (Curly Strings)

“Vaikid” (Liisi Koikson)

“Yesterday” (The Beatles)

“Olen loodud rändama” (Birgit Sarrap)

“Sinilind” (Raimond Valgre)

Nõuded tehnikale:

vt. lisa 1

VI klass

Eesmärgid:

- Jätkub alustatud töö vokaalsete võimete arendamisega ja kinnistamisega, arvestades õpilase individuaalseid võimeid. Alustatakse teadvustatud tööga vokaaltehnika arendamisel, aluseks algteadmised hääleaparaadi anatoomiast ja tööpõhimõtetest.
- Kehalise tunnetuse ja keskendumisvõime arendamine hääleaparaadi parema tunnetamise huvides.
- Tutvutakse erinevate hääletekitamise viisidega.
- Õpilane alustab õpetaja toe ja nõuga endale ise sobiliku repertuaari valimisega.
- Noodistlugemise oskuse arendamine.
- Osalemine mitmehäälses ansamblilaulus.
- Jätkatakse improvisatsiooniliste harjutustega.
- Osalemine taustalauljana.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – heliredel+kolmkõlad, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

II poolaasta – heliredel+kolmkõlad, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – kaks erineva iseloomuga laulu.

II poolaastal – kaks erineva iseloomuga laulu.

Ansambli arvestused (kui osaleb ansamblis):

I poolaastal – üks laul.

II poolaastal – üks laul.

Nõuded repertuaarile:

Õpilane valib endale laulud ise, õpetaja nõustab vajadusel sobivuse osas või soovitab lähtuvalt õpilase vajadustest konkreetseid laule, mille abil on võimalik treenida teatud spetsiifilisemaid oskusi.

Näited:

“Sailor man” (Ewert & The Two Dragons)

“Suvehommik Setumaal” (Lenna Kuurmaa)

“The Girl from Ipanema” (Antônio Carlos Jobim)

“Let It Be” (The Beatles)

“Vaiki kui võid” (RUJA)

“Kus kulgeb kuu” (Eda-Ines Etti)

Nõuded tehnikale:

vt. lisa 1

VII klass

Eesmärgid:

- Jätkub alustatud töö vokaalsete võimete arendamisega ja kinnistamisega, arvestades õpilase individuaalseid võimeid. Alustatakse teadvustatud tööga vokaaltehnika arendamisel, aluseks algteadmised hääleaparaadi anatoomiast ja tööpõhimõtetest.
- Omandatakse vahendid iseseisvaks tulemuslikuks harjutamiseks.
- Alustatakse scat-lauluga ja kasutatakse lauludes.
- Tutvutakse hääle tervishoiu alaste algtõdedega.
- Noodistlugemisoskuse arendamine.
- Osalemine taustalauljana.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – heliredel+kolmkõlad+D₇, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – esinemine vabatahtlik. Võib esitada osa eksamikavast.

Ansambli arvestused (kui osaleb ansamblis):

I poolaastal – üks laul.

II poolaastal – üks laul.

VII klassi lõpus tuleb erialas sooritada vanema astme lõpueksam:

Eksamil tuleb esitada vähemalt kolm erineva karakteriga laulu, millest üks peab olema eesti helilooja looming ja üks kergemuusika laul. Kolmanda laulu valik on vaba. Üks kavas olevatest lugudest tuleb esitada *a capella*. Terve kava tuleb esitada peast.

Nõuded repertuaarile:

Õpilane valib endale laulud ise, õpetaja nõustab vajadusel sobivuse osas või soovitab lähtuvalt õpilase vajadustest konkreetseid laule, mille abil on võimalik treenida teatud spetsiifilisemaid oskusi.

Näited:

“One Note Samba” (Antônio Carlos Jobim)

“Õige valik” (Raimond Valgre)

“Päästke noored hinged” (Grete Paia)

“Teisel pool vett” (Urmas Alender)

“Tähti täis on öö” (Karl-Erik Taukar)

“September” (Earth, Wind & Fire)

Nõuded tehnikale:

vt. lisa 1

VII klass lõpeb huviõppe lõputunnistuse saamisega.

Lisa-aastad

Eesmärgid:

- Jätkub alustatud töö vokaalsete võimete arendamisega ja kinnistamisega, arvestades õpilase individuaalseid võimeid. Alustatakse teadvustatud tööga vokaaltehnika arendamisel, aluseks algteadmised hääleaparaadi anatoomiast ja tööpõhimõtetest.
- Õpitakse ennast klaveril elementaarsel tasemel saatma.
- Rõhk on iseseisval tööoskusel.
- Noodistlugemisoskuse arendamine.
- Osalemine taustalauljana.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – heliredel+kolmkõlad+D₇, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

II poolaastal – heliredel+kolmkõlad+D₇, näpu järgi laulmine, noodist laulmine ja improvisatsioon.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – kaks erineva iseloomuga laulu, millest üks on omasaatega.

II poolaastal – kaks erineva iseloomuga laulu, millest üks on omasaatega.

Ansamblis arvestused (kui osaleb ansamblis):

I poolaastal – üks laul.

II poolaastal – üks laul.

Nõuded repertuaarile:

Õpilane valib endale laulud ise, õpetaja nõustab vajadusel sobivuse osas või soovitab lähtuvalt õpilase vajadustest konkreetseid laule, mille abil on võimalik treenida teatud spetsiifilisemaid oskusi.

Näited:

“Pöördumatult soe” (Vaiko Eplik)

“Is This The World We Created” (Queen)

“Don’t You Worry ‘Bout a Thing” (Stevie Wonder)

“Rock With you” (Michael Jackson)

“Kinnisilmi” (Laura Junson)

“Space Oddity” (David Bowie)

Nõuded tehnikale:

vt. lisa 1

2. ANSAMBLI AINEKAVA

Ansambel on võimalus elavaks musitseerimiseks koos teiste õpilaste või õpetajaga. Ansambelis võib olla teiste lauljatega ja/või instrumentide grupiga. Ansambelis osalemiseks loetakse ka orkestri või big-bändi koosseisuga esinemist.

Põhieesmärgid:

- anda võimalus koosmusitseerimiseks;
- õpetada teineteist kuulama ja teisi arvestama;
- õpetada ühtset koosmängutunnetust otsima;
- õpetada kaaslastega häälestuma;
- arendada meeskonnatöö oskust.

Eriti soovitatav on teha koostööd ka teiste erialade õpilastega, et osata ansambelis kuulata erinevate pillide kooslusest tulenevaid nüansse.

Ansambelis osalemine parandab ja arendab õpilaste muusikalisi võimeid. Aines võivad osaleda kõik õpilased sõltumata õppeaastast, kuid vaja on siiski erialaõpetaja nõusolekut. Erinevas vanuses ja erinevate oskustega õpilaste osalemine on võimalik, kuna iga õpilane saab partii vastavalt oma oskustele. Noorematele õpilastele on ette nähtud lihtsustatud partiid.

Ansambelitund jätkub kogu õpiaja vältel ja võimaluste piirides tuleb alates kolmandast klassist eelistada õpilaste omavahelist mängu.

Esinemine kaks korda õppeaastas ühe vabalt valitud looga.

3. ÜLDKLAVERI AINEKAVA

Üldklaveri aine eesmärgiks arendada klaveri tundmist ja klaverimängu oskust ning enda saatmisoskust laulu eriala õpilastes. Klaver on solfedžo ja harmoonia õppimisel oluline toetav instrument ning klaverimäng arendab õpilastes polüfoonilist mõtlemist.

Üldklaveri tunnid on laulu eriala õpilastele kohustuslikud alates õpingute algusest. Ainemaht on pool pedagoogilist tundi nädalas.

Üldklaveris toimub kord poolaastas hindeline arvestus, kus tuleb esitada peast 1-2 pala.

4. LISAERIALA AINEKAVA

Lisaeriala ainekava on identne valitud eriala vabaõppe ainekavaga.

Lisa 1. Laulmise huviala põhiõppe tehniliste arvestuste nõuded

Klass	Nõuded	Nõude sisu
V klass	Heliredel + kolmkõlad	Küsitakse kuni 4 märgiga helistikke, k.a molli kolm kuju (loomulik, harmooniline, meloodiline). Küsitakse heliredelit, toonika kolmkõla koos pööretega (I, I6, I64) ning subdominandi ja dominandi kolmkõlasid põhikujus. Laulda tuleb tähtnimedega.
	Näpu järgi laulmine	Ühes helistikus 2 oktaavi piires tuleb vastavalt õpetaja näitamisele laulda osutatud noote.
	Noodist laulmine	Õpilane peab ise tuvastama helistiku ja ise endale klaveril helistiku ette andma. Pala võib sisaldada punkteeritud rütme (tai-ri, ta-i-ti), trioole ja sünkoope (ti-ta-ti). Pala on 2/4, 3/4, 4/4 või 3/8 taktimõõdus, kusjuures 3/8 taktimõõdus võib kasutada ka 16ndik noote. Esineda võivad järgmised intervallid: p.1, p.8, s.7, v.7, s.6, v.6, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2.
	Improvisatsioon	Improviseerida tuleb järgnevusele: IMaj7-VIm7-Ilm7-V7 . Hinnatakse julgust, vabadust ja nootide sobivust harmooniasse.
VI klass	Heliredel + põhikolmkõlad + D7 põhikujus	Küsitakse kuni 5 märgiga helistikke, k.a molli kolm kuju (loomulik, harmooniline, meloodiline). Küsitakse toonika, subdominandi ja dominandi kolmkõlasid koos pööretega (I, I6, I64 / IV, IV6, IV64 / V, V6, V64) ja dominantseptakordi põhikujus koos lahendusega. Laulda tuleb tähtnimedega.
	Näpu järgi laulmine	Ühes helistikus 2 oktaavi piires tuleb vastavalt õpetaja näitamisele laulda osutatud noote.
	Noodist laulmine	Õpilane peab ise tuvastama helistiku. Pala võib sisaldada punkteeritud rütme (tai-ri, ta-i-ti), trioole ja sünkoope (ti-ta-ti). Võib esineda 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 ja 6/8 taktimõõde, kusjuures 3/8 ja 6/8 taktimõõdus võib kasutada ka 16ndik noote. Esineda võib pidekaarega noote. Esineda võivad järgmised intervallid: p.1, p.8, s.7, >7, v.7, s.6, v.6, p.5, >5, <4, p.4, s.3, v.3, <2, s.2, v.2.
	Improvisatsioon	Improviseerida tuleb järgnevusele: IMaj7-VIm7-Ilm7-V7 . Hinnatakse julgust, vabadust, lauldude nootide varieeruvust, ulatust ja nootide sobivust harmooniasse.

VII klass	Heliredel + põhikolmkõlad + D7	Küsitakse kuni 6 märgiga helistikke, k.a molli kolm kuju (loomulik, harmooniline, meloodiline) ja harmooniline duur. Küsitakse heliredelit ning toonika, subdominandi ja dominandi kolmkõlasid koos pööretega (I, I6, I64 / IV, IV6, IV64 / V, V6, V64) ja dominantseptakordi koos pöörete ja lahendustega. Laulda tuleb tähtnimedega.
	Näpu järgi laulmine	Ühes helistikus 2 oktaavi piires tuleb vastavalt õpetaja näitamisele laulda osutatud noote, esineda võib ka kromatisme ja läbiminevaid helisid.
	Noodist laulmine	Õpilane peab ise tuvastama helistiku. Pala võib sisaldada punkteeritud rütme (tai-ri, ta-i-ti), trioole ja sünkoope (ti-ta-ti). Pala on 2/2, 3/2, 6/2, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 või 6/8 taktimõõdus, kusjuures 3/8 ja 6/8 taktimõõdus võib kasutada ka 16ndik noote. Esineda võib pidekaarega noote. Esineda võivad järgmised intervallid: p.1, p.8, s.7, >7, v.7, s.6, v.6, p.5, >5, <4, p.4, s.3, v.3, <2, s.2, v.2.
	Improvisatsioon	Improviseerida tuleb järgnevusele: IMaj7-VIm7-Ilm7-V7 . Hinnatakse julgust, vabadust, lauldude nootide varieeruvust ja ulatust, kromatismide esinemist ja nootide sobivust harmooniasse.
VIII klass	Heliredel + põhikolmkõlad + D7	Küsitakse kuni 7 märgiga helistikke, k.a molli kolm kuju (loomulik, harmooniline, meloodiline) ja harmooniline duur. Küsitakse heliredelit ning toonika, subdominandi ja dominandi kolmkõlasid koos pööretega (I, I6, I64 / IV, IV6, IV64 / V, V6, V64) ja dominantseptakordi koos pöörete (D7, D65, D43, D2) ja lahendustega. Laulda tuleb tähtnimedega.
	Näpu järgi laulmine	Ühes helistikus 2 oktaavi piires tuleb vastavalt õpetaja näitamisele laulda osutatud noote, esineda võib ka kromatisme ja läbiminevaid helisid.
	Noodist laulmine	Õpilane peab ise tuvastama helistiku. Pala võib sisaldada punkteeritud rütme (tai-ri, ta-i-ti), trioole ja sünkoope (ti-ta-ti). Pala on 2/2, 3/2, 6/2, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 või 6/8 taktimõõdus, kusjuures 3/8 ja 6/8 taktimõõdus võib kasutada ka 16ndik noote. Esineda võib pidekaarega noote. Esineda võivad järgmised intervallid: p.1, p.8, s.7, >7, v.7, s.6, v.6, p.5, >5, <4, p.4, s.3, v.3, <2, s.2, v.2.
	Improvisatsioon	Improviseerida tuleb järgnevusele: IMaj7-VIm7-Ilm7-V7 . Hinnatakse julgust, vabadust, lauldude nootide varieeruvust ja ulatust, kromatismide esinemist ja nootide sobivust harmooniasse.

Läbiviimise kord	
Heliredel + kolmkõla jms	Helistik tõmmatakse loosiga.
Näpu järgi laulmine	Loosiga tõmmatakse uus helistik, mis kirjutatakse tahvlile. Õpilane laulab "soojenduseks" heliredeli ja toonika kolmkõla ette. Õpetaja näitab näpuga nootide peale, mida tuleb laulda.
Noodist laulmine	Õpilasele antakse noot ette ning talle jäetakse lühike tutvumisaeg.
Improviseatsioon	Õpilasele mängitakse üks ring harmooniat ette ning seejärel õpilasel on aega 4 ringi improviseerida.